

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ผลกระทบของมลภาวะของฟาร์มไก่ไข่ต่อภาวะสุขภาพ
ของประชาชนในหมู่บ้านแพะแม่แฝกใหม่ และ
บ้านเจดีย์พัฒนา ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย
จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวอัญชสา คงอภิรักษ์

ปริญญา

สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อ.สพ.ญ.ดร.กรรณิการ์ ณ ลำปาง

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลกระทบของมลภาวะของฟาร์มไก่ไข่ต่อภาวะสุขภาพของ
ประชาชนในหมู่บ้านแพะแม่แฝกใหม่และหมู่บ้านเจดีย์พัฒนา ตำบลแม่แฝกใหม่อำเภอสันทราย
จังหวัดเชียงใหม่โดยใช้แบบสัมภาษณ์ โดยศึกษาผลกระทบที่มีต่อภาวะสุขภาพของประชาชนทั้ง4
มิติ ได้แก่ ด้านร่างกาย, ด้านจิตใจ, ด้านสังคม และด้านจิตวิญญาณ ในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 196
ครัวเรือน โดยกำหนดตัวแทนหลังคาเรือนละ 1 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบง่าย

ผลการศึกษา จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 196 คน มีกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านตั้งแต่ก่อน
มีฟาร์มไก่ไข่ จำนวน 146 คน (ร้อยละ 74.49) และอยู่ในหมู่บ้านหลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ จำนวน 50
คน (ร้อยละ 25.51) พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มได้รับผลกระทบทางด้านจิตใจมากที่สุด โดยกลุ่ม
ที่อยู่ในหมู่บ้านตั้งแต่ก่อนมีฟาร์มไก่ไข่มีความรำคาญแมลงวัน ร้อยละ 80.82 และรองลงมา คือ มี
ความวิตกกังวลถึงโรคระบาดที่มาจากสัตว์ปีก ร้อยละ 63.01 ขณะที่กลุ่มที่อยู่ในหมู่บ้านหลังจากมี
ฟาร์มไก่ไข่ มีความรำคาญแมลงวัน ร้อยละ 88 และมีความวิตกกังวลถึงโรคระบาดต่าง ๆ ที่มาจาก
สัตว์ปีก ร้อยละ 58

เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนประชากรที่มีการเปลี่ยนแปลงของภาวะสุขภาพด้านจิตใจ ก่อนและหลังการมีฟาร์มไก่ไข่ในกลุ่มประชากรที่อยู่ในหมู่บ้านตั้งแต่ก่อนมีฟาร์มไก่ไข่พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value}<0.05$) ในหัวข้อความวิตกกังวลต่อการเกิดโรคระบาดต่าง ๆ ที่มาจากสัตว์ปีก ความรำคาญแมลงวัน ความรำคาญกลิ่นเหม็น และความรำคาญเสียงดัง สำหรับผลกระทบที่มีต่อสุขภาพด้านร่างกายพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value}<0.05$) ในกลุ่มอาการผิดปกติของระบบทางเดินหายใจ และการเกิดโรคจมูกอักเสบจากภูมิแพ้ และโรคภูมิแพ้แบบผื่นคันที่ผิวหนัง

ฟาร์มไก่ไข่สามารถก่อผลกระทบต่อภาวะสุขภาพทั้ง 4 ด้าน แก่ประชาชนที่อยู่อาศัยโดยรอบฟาร์ม ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องน่าจะสร้างแนวทางหรือกำหนดมาตรการในการป้องกันมลภาวะจากฟาร์มไม่ให้เกิดผลกระทบต่อภาวะสุขภาพของประชาชนต่อไป

Independent Study Title	Impact of Laying Hen Farm Pollution on Health Status of People in Ban Phae Mae Fak Mai Village and Ban Che Di Pat Tha Nar Village, Mae Fak Mai Sub-district, San Sai District, Chiang Mai
Author	Ms.Aunchasar Kongapirug
Degree	Master of Public Health
Independent Study Advisor	Dr. Kannika Na Lampang

ABSTRACT

The objectives of this study were to study the impact of laying hen farm pollution on health status of people in Phae Mae Fak Mai village and Che Di Pat Tha Nar village, Mae Fak Mai sub-district, San Sai district, Chiang Mai province by interviewing to identify the impact on health in 4 aspects: physical, emotional, social and spiritual aspects. The 196 individuals were selected from each household by simple random sampling technique.

The results showed that there were 146 individuals (74.49%) who have been living in the villages prior the operation of the laying hen farm and other 50 people (25.51%) settled in the villages after laying hen farm started their business. Both groups were mostly affected on emotional health more than other health aspects. The group that settled in the villages before the farm operation reported annoyed by flies 80.82% and also significantly associated with concerned about the infectious diseases from poultry 63.01%. While in the other group was affected by annoying flies 88% and concerning about the infectious diseases from poultry 58%.

Comparing the effects of these farms on mental status of individuals in both groups, there were a significantly difference in issues concerning infectious diseases from poultry, annoying flies, odor and noise at p -value < 0.05 . Concerning physical health, the symptom significantly associated with laying hen farm ($p < 0.05$) were mostly in the respiratory system, including allergic rhinitis and atopic dermatitis.

Laying hen farm could impact on 4 aspects of health status of individual who lived nearby so the authorized agencies should develop policy controlling laying hen farm pollution which effects on health status of people.